

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Felővre . . . 6 kor. — fél. Negyedévre. 3 kor. — fél.
VIDÉKEN: Felővre . . . 9 kor. — fél. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter. Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Az udvariasság csődje.

Már máshol is észrevették, ami jó ideje nálunk is szembeötlő, hogy a régente oly nagyjelentőségű és fontos, a társas érintkezésben oly kedves, a distingvált föllépésre kötelező és nélkülözhetetlen, udvarias formák avulóban és felbomló félben vannak. Uralmuk varázsa megtört s étékük, miként csödbe jutott hatalmasságok pénze, devalválódott felényire vagy ennél is kevesebbre. Megnehezült az az élet s a gond terhe súlyosabb; a szép, udvarias és nyájas formák nyugtát vetette le magáról első sorban és leg hamarabb.

Az élet elhagyta a választékos konvencionális kerülő utját. A létért való küzdelem ideges türelmetlenséget támasztott, mely a legrövidebb uton tör a cél fele, egyenesen, nyersen, sokszor durván és bárdolatlanul, gyakran brutális és bántó erőszakossággal, követelő és parancsoló föllépéssel, holott máskor régen nyájas szólamok, formás kifejezések kiegyenlítő, kibékítő, megnyugtató és kengesztelő tónus gyanánt szerepeltek a különbségek lehető elsimítására.

Valamikor az volt a nevelése s az volt az iparkodása is az embereknek, hogy lehető kimélettel legyenek

egymás gyöngeségei iránt s az érintkezésben lehetőleg kellemessé tegyék egymásnak a társaságot. Ma vajmi ritka az a kör — csak éppen a legelőkelőbb helyen, de ott is gyöngültebb mértékben — ahol elég erős a nevelés disciplinája az egyéni érzetek megfékezésére és a kölcsönös udvariasság szabályainak érvényesítésére. Valami sötét mogorvaság lett urrá az emberek lelkén. Tele vagyunk elégedetlenséggel, csalódással és keserűséggel, ami mind puskapor és robbanó szenvedelem bennünk, mely a legkisebb szikrára explodál, fellökve mindent és mindenkit, aki történetesen utunkba téved. Hivatalos foglalatosságunkban, hivatásunk betöltésében, baráti körben, az utcán, általában az emberekkel való érintkezésben, sőt a családi élet bizalmas meghittségében is ki kitor és robban rejtett szenvedelmünk, amelyet a kiméletes, udvarias és finom formák nem gátolnak és nem korlátoznak többé.

A baj általános s a közéletben, a társadalmi élethez és a magánember különböző viszonylataiban többé-kevésbé egyaránt mutatkozik. Az egyenlőség elvén áll a világ, de olyanformán helyezkedik el rajta, hogy a ki csak valamennyire is magasabb pozícion vagy felsőbb pozícionban érzi magát, már a méltóság

gával ellenkezőnek véli az udvariasságot s természetesen az alantasa részéről sem elégszik meg a köteles udvaras formával, mert attól már az alázatosságot, sőt meghunyászkodást követeli. A hatalmasok ennél is többet követelnek: hódolatot és a nyelvnek lehető hízogó erőlködését. Az udvariasság, a mely ezelőtt legkedvesebb barátunk volt, a melylyel vonzottuk magunk köré s mégis távol tartottuk magunktól az embereket; az udvariasság, a melynek sima formái körülánczoltak egyéni érzékenységünket s a mely ezzel módot adott pártatlan, személyes érdekelkül való, általános és objektív érdekű, kellemes érintkezésre, — színét és uralmát veszítvén, helyet engedett részint a durva egyenlőségnek és bárdolatlan személyeskedésnek, részint meg az épp oly durva, épp oly bárdolatlan és épp oly személyes hízogásnak.

S nagyon valószínű, hogy a kettő egymásból foly és kiegészíti egymást. A meennyire durva valaki egyfelől, nyilván annyira alázkodó és meghunyászkodó másfelől. Az emberi tulajdonságok mindig és mindenha harmoniába olvadnak és teljes egészet alkotnak, még az udvariasság csödjében is.

Napoleon és katonái.

Írta: **Henry Roussay.**

— A szó nagy hatással van az emberekre — mondta egy ízben Napoleon. — A harminczkettesek tűzbe-vizbe mentek volna értem, mert a leonatói útközvet után így nyilatkoztam róluk: — „A harminczkettesek ott voltak és én nyugodt voltam“.

Napoleon mindenben maga járt elől a jó példával. Bármilyen idő volt is, sohasem mulasztotta el a rendszer napi szemlét. És katonái, a legzuhogóbb esőben, hogy még a puská csöve is megtelt vízzel, nyugodtan állottak helyükön, látván, hogy császaruk, köpenybe burkolózva, mozdulatlanul ül a lovon és nem törődik azzal, hogy válláról ugy esorog az eső vize, minth az éreszről folyna.

Az is nagyon te szett a katonáknak, hogy Napoleon viselkedésében épp ugy, mint ruházatban a lehető legegyszerűbb volt. A Berlinbe való bevonulás napján, ahol a gárda és vezérkar tisztje diszgyenruhában öltözve fogadták a császárt, Napoleon egyszerű katonai uniformisban, mellén

kerek kokárdával és fején a kis sapkával mutatkozott be. Furcsa látvány volt, az egyszerűen öltözött vezért ilyen diszes környezetben látni.

Egy reggel a császár burgonyát kért a káplárjától. Azzal leült egy zsop szalmára, úgy hogy az egész sereg jól láthatta és a burgonyát egy bot végére szurva, gyöngyözött parázs felett sütni kezdte.

Egy ízben, amikor katonái pihenőt tartottak, odament az egyik csapathoz, ahol a legények egy nagy vödörből vígan merék a bort és megvárta amíg mindannyian megelégtek az italt. Ezután intett a káplárnak és ugyanaból a bögréből, amelytől a katonák ittak, ő is felhajtott egygyel.

A krónika azt beszéli róla, hogy egy estén, a Tuileriában, az egyik őrtálló katonát elküldte valami parancsral és amíg a katoná odavolt, ő maga állt őrt az ajtó előtt.

Egy másik igen jellemző eset az, mikor a császár 1809-ben Spanyolországból visszatérő gránátosait fogadta. A gránátosok egyfolytában tették meg a nagy utat és csak kétszer pihentek meg a husz mérföldnyi ut alatt. Ugy éjfél tájban végre meg-

érkeztek Schönbrunnba. Napoleon gyorsan lesietett hozzájuk, s amikor látta, hogy a katonák törődöttek, fáradtan támaszkodnak fegyverükre és bagyadtan csüggesztik le fejüket, így szólt a lovon ülő gránátosaihoz:

— Menjetek gyorsan és rakjatok tüzet, hozzatok szalmát, hadd feküdjenek le és szerezzetek bort, hadd melegegjenek fel tőle!

Majd haragosan odafordult a tisztelkekhez:

Hát lehetséges az, hogy az én jó öreg katonáim ilyen sanyaru állapotban legyenek! Mit csinálnék, ha most szükségem lenne rájuk? Ti!

S az egyik öreg gránátos, a jó Coignet így szólt a körülállókhöz:

— A császár haragosan dobhantott a lábával. Nem ember most, hanem feldühött, haragvó oroszlan!

Napoleon nagyon szerette katonáit és nagy, igazi nagy színész volt — Európa színpadán Husz nemzet volt a néma, hallgató közönsége és ötszázezer katoná tapsolt sikereinek, amelyekről még a késő századokban is regélni fognak.

Michelstädter S. E. & H.

Kizárólag czipő raktár

bevésett szabottárok saját gyártmány Piacz. u. 40. Hungáriával szembe

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Távirati tudósítás. —

A husvétii szünet előtt ma tartották az utolsó, formális ülést. A pénzügyi bizottságnak a konverzióról szóló jelentése volt a napirendre kitűzve a pénzügyi bizottság két kisebb jelentésével egyetemben.

A konverzióról szóló jelentést tulajdonképpen hétfőn kellett volna tárgyalni, de a hétfői ülés Tisza Kálmán halála miatt gyászmanifesztációkkal telt el. Tegnap nem volt ülés az ünnep miatt, mára maradt a jelentés. A képviselők nagy része otthon, mindegyik a maga kerületében élvezte a husvétii vakációt, sokan mentek el Gesztre is, hogy a nagy halottnak megadják a végtisztességet. Tizenegy órára volt jelezve az ülés kezdete, de még feltizenkettőkor se volt jelen annyi képviselő, hogy az ülést a házszabályok értelmében megnyithatták volna.

Végre is 25 képviselő jelenlétében Dániel Gábor megnyitotta az ülést. Neményi Ambrus a pénzügyi bizottság előadója bejelentette a fent említett javaslatokat s ezzel az ülés véget ért.

Aczél Géza konkurens.

A főmérnök vállalata.

Laptársunk: a Debreczen néhány nap előtt nyit felhívást tett közzé. — Abban konkludált ez: Igaz-e, hogy Aczél Géza főmérnöknek nyomdája van és konkurencziát csinál a város könyvnyomdájának? Közérdekből szólalt fel s mert nekünk erre nézve bizonyíték volt a kezünkben, megadtuk rá a feleletet.

Mi volt ez? Hogy Aczél Gézának csakugyan van nyomdája és lapja is, csakugyan konkurál a város nyomdájával, mert például lapunk tulajdonosát is felszólította, hogy lapját az ő nyomdájában nyomassa. Válaszunkra nem a főmérnök, hanem nagy meglepetésünkre helyette Ruzicska Gyula ur reá kelt. Hosszu cikket ír a klikk lapjában és egészen erre az ügyre vonatkozólag. Hogy és miért történik ez, nem tudjuk megérteni. Lapunk tulajdonosa Ruzicska Gyulával ebben az ügyben soha sem tárgyalt. Egyedül csak Aczél Gézával. Mégis nem Aczél Géza, hanem Ruzicska Gyula reflektál a mi nyilatkozatunkra.

Ez az ügy Aczél Géza és lapunk szerkesztőjének az ügye volt. Aczél Géza urnak kellett volna a mi nyilatkozatunkra — ha egyáltalában akart — válaszolni. Ruzicska Gyula fellépése elöl, mint a kinek semmi tényleg és része nem volt a tárgyalásokban szépen, minden lelkifurdalás nélkül kitérhetnének. Még sem tesszük. Itt annyira részünkön van az igazság, hogy még a tárgyalásokban indifferens személy sorai elől sem térünk ki.

Mi van hát ezekben a sorokban? Az, hogy Aczél Géza tényleg tárgyalt lapunk szerkesztő-tulajdonosával, hogy lapunk kiállítását adja át a Csokonai-nyomdának, hogy az ő lapjuk szerkesztését is vegye át s hogy a nyomda hajlandónak nyilatkozott a lapot „ugyanazon árért, vagy esetleg néhány krajczárral olcsóbban is nyomatni, mint a város könyvnyomdája.”

Igy van! Aczél Géza ur felszólította lapunk szerkesztőjét, hogy vegye át a Csokonai-nyomda kiadásában megjelenő lap szerkesztését és ezért négyezer kétszáz koronát fizetnek évenként neki. Ezt mondjuk

mi is. De az már nem áll, hogy a Debreczeni Újságot, illetve, annak a nyomdai kiállítását csak abban az esetben óhajtották Aczél Géza nyomdája, ha az a körülmény, hogy lapunk szerkesztője az ő lapjukat is szerkeszti, akadályul szolgált volna saját lapjának továbbra is a város nyomdájában való nyomtatására.

Nem! Aczél Géza ur felajánlotta a 4200 korona évi fizetést, de a kezeink között lévő levél tanúsága szerint csak akkor, ha lapunkat is az ő nyomdájában állítatjuk ki. Hogy erre nézve kétségtelen bizonyítékkal szolgáljunk, reprodukáljuk Aczél Gézának lapunk szerkesztőjéhez intézett leveléből a bizonyító sorokat. Így szól: „A lapnak február 1-től nyomdánkba való áthozatala főfeltételünk.”

Mit mond ez? Hogy a lap átvitele a főfeltétel. Tehát nem az a fő, hogy szerkesztőnk az Aczél Gézáék lapját szerkesztesse, hanem az a fő, hiszen főfeltétel, hogy lapját az ő nyomdájukba vigye át. Nem mi kezdtük a tárgyalást, hanem Aczél Géza ur. Nekünk semmi szükségünk se volt rá. De volt Aczél Géza urnak. Mi nem kerestük meg feltételekkel, de neki az volt a főfeltétele, hogy lapunkat az ő nyomdájában nyomassuk. Ez világos. De világos belőle az is, hogy amikor főfeltételként a lap átvitelét, természetesen nyomtatását kívánja, ezzel a város nyomdáját akarta megfosztani egy olyan megrendelőtől, aki nemcsak nagy összeget fizet évenként a város nyomdájának, de egyúttal lapjával igen nagy forgalmat is csinál neki.

Aczél Géza ur kívánságát nem teljesítettük s egyszerre csak azt hallottuk emlegetni, hogy lapunk nyomdai kiállítása nem lehet előnyös a város nyomdájára. Sőt ennek most már Aczél Géza lapja is kifejezést adott.

Nem előnyös? Azt a szerződést, amely a lap kiállítására nézve kötöttünk, minden részében a városi tanács tárgyalta be. Azon az ülésen pedig a tanács egy tagjának, Komlóssy Arthur főjegyzőnek kivételével, aki akkor nehéz betegesen feküdt, jelen volt a tanács minden tagja, ott volt Aczél Géza főmérnök ur is. Miért nem szólt akkor ellene?

Mert a feltételben a város részére biztosított a tiszta haszon. A későbbi eredmény pedig az lett, hogy a Debreczeni újság révén nemcsak 24,000 koronát kapott pontosan a város, nemcsak mi lettünk a legjobb üzletfelei, de egyúttal a mi lapunk révén még jobban fellendült a nyomda üzleti élete, forgalma s ott, ahol azelőtt alig néhány emberrel, most 42 munkással dolgoznak.

És hogy mennyire előnyös a város nyomdájára az, hogy ott nyomják a D. U.-t, még egy bizonyossággal szolgálunk. Ezelőtt hat hónappal lapunk tulajdonosa lépéseket tett arra, hogy a Debreczeni Újság saját nyomdáját berendezze. Erre nézve minden intézkedést megtett. Hogy a nyomdát nem állította fel, hogy elhatározásától visszalépett s hogy ezzel a debreczeni nyomdát egy kétségtelenül jelentékeny konkurenciától kímélte meg, azt a nyomdák tulajdonosai a városi nyomda művezetőinek köszönhetik, akik igyekeztek szerkesztőnkre hatni s legalább a szerződés lejártáig elhatározása megváltoztatására bírni.

Ha a mi szerződésünk nem lenne előnyös, hasznos és a városi nyomda fellendült és fokozatosan fejlődő forgalmára kitűnően kedvező; akkor nem sokat törődtek volna azzal, hogy mi lapunkat onnan elvisszük, nyomdát rendezzük be s velük s más nyomdával is konkurálunk.

Ha önöknek, Aczél Géza urnak, vagy bárkinek kifogása van ez ellen, ott a városi közgyűlés, szólaljon fel, interpelláljon;

kívánja az adatokat, bizonyítékokat. Ehhez joga van. Ott meggyőződést szerezhet. De ne gyanúsítson senki és senkit abban, amirehhez joga és jogos alapja nincs.

A konkurrenczia különösen nem jog cím erre s a konkurrenczia gyanúsítását minden józan ember kellő értékére tudja deklarálni. Végeztünk!

VIDÉK.

A tebelyodott apa. Egerből rémes gyermekgyilkosság hírére kapjuk: Stark Lőrincz 62 éves nyugalmazott mozdonyvezető már régóta idegbajba szenvedt, felesége halála óta pedig elméje teljesen meghiábódott. Az éjjel, mint a főkapitányság előtt elmondta, nyugtalan álma volt. Ágyából hirtelen felugrott, kiment a konyhába s az ott talált baltával két gyermekének, egy tizenöt és tizenkét éves leánykának az életét kioltotta. Teitét hamar megbánta s a hatóság-nál önkényt jelentkezett.

Szabadulás a fegyházból. (Éjjeli express tudósítás.) Scheinberger Mór aradi kávésnak tegnapelőtt hagyta el a váci fegyházat, ahol az egykori százezer forintos aradi adópanama miatt rámért hat évi fegyházbüntetést illette. Azóta az ország érdeklődését egy újabb, nagyobb szabású sikkasztás, a Krivány ügye foglalta le és a Scheinberger panama hőseit, Bács adótárnokot, Czeglédyt és Király Gézát mindeki elfeledte; csak egy embert övez még körül teljes frissességben az érdeklődés: Scheinberger Móriczot, a „birblisztát.” S érthető volt az érdeklődés: Scheinberger mint kávésnak is, egyik legnevezetesebb embere volt Aradnak, amikor aztán váratlanul panamahőssé nőtte ki magát, az egész város bámulattal fordult a személye iránt. Ilvesfürdőn Aradon nagy érdeklődéssel várták a vasárnapot, s hó 23 ikát, amikor a lapok előre jelezték Scheinberger Mór kiszabadulását a váci fegyházból. Scheinberger e napon ki is szabadult, de csak csütörtökön érkezik Aradra, amit ő maga írt meg az „Arad és Vidék”-nek. A levél így szól: „Tekintetes Szerkesztő Ur! Tisztelettel kérem, szíveskedjen becses lapjában közzétenni, hogy a mai nappal kiszabadultam a váci fegyintézetből a legjobb egészség mellett. A napokban, s. hó 26 án este utazom haza Aradra a Nádor-szállodába, hol felemelt fővel és nyugodt lélekkel fogok megjelenni és szembe nézni azokkal, akik megromlásomra törekedtek s azon leszek, hogy ártatlanságomat a nagyközönség előtt bebizonyítsam s hogy magamnak a közbecsülést kiérdemeljem. Mély tisztelettel Scheinberger Mór.”

Mérenylet egy család ellen. (Éjjeli express tudósítás.) Füzesen Pakala Mihály vadházasságban élt özvegy Sínka Józsefnével, a kinek egy 14 éves fia és egy 16 éves leánya volt. Sínkáné vagyonos asszony, Pakala ellenben szegény dologkerülő, a ki legszívesebben a korcsmában tartózkodott. Sínkáné jó ideig tartotta pénzzel Pakalát, míg az árvaszék a gyermekek érdekében a vagyonkezelésre gondnokot nevezett ki. Pakala ettől kezdve durván bánt az asszonnyal és a gyermekekkel. Vasárnap este részeg fejjel tért haza és a feleségétől pénzt követelt, majd fojtogatni kezdte az asszonyt. A fiú és a leány anyjuk segítségére siettek. Pakala erre az asztalról felkapott egy konyhakést s azzal a fiú néhány halálos szurást ejtett. A leány kimenekült az utcára s segítségért kiáltott. Mire az emberek betörték, a gyilkos már Sínkánét is összeszurkálta. A fiú rövid halálos küzdelem után meghalt. Pakalát lefogták és megkötözve vitték be a községi házra.

Propper Housa női- és gyermek-kalap divatszalonjába,

Biedermann palota I. emelet, megérkeztek a legújabb tavaszi és nyári kalapok. Dns, nagy választék a legolcsóbb árak mellett.

Az óbudai takarékpénztár.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, március 27.

Óbudának egyetlen pénzügyintézete előtt ismét nyüzsgnek az emberek. A fölmondások ideje lejárt s a betevők most már tökélik teljes összegét követelik. Az intézet a tökélet kifizeti ugyan, de a kamatokat nem s ez az oka az újabb nyugtalanságnak, a mely a különben csöndes óbudai kerület lakosságát izgalomba hozta.

Majd három millióra rugó betétet mutat ki az intézet igazgatósága s ennek egy esztendei kamatja 120,000 koronára rug. Ezt a tekintélyes összeget akarják most elvonni a betevőktől s amint ennek Óbuda utcáin híre futott, az emberek csoportokba verődve, az utcán tanácskoztak azon, hogy mitevők legyenek. Végre is többen ügyvédi segítséghez fordultak s pör útján akarják igaz követelésüket érvényesíteni.

Az eltűnt főkönyvelőnek, Adler Károlynak még mindig nincs nyoma. A rendőrség nem tudja, vajjon megszökött-e a sikkasztó és okmányhamisító főkönyvelő, vagy elemésztette magát.

Németország egy kisebb helységéből tegnap levelet hozott a posta az óbudai takarékpénztárnak. A levélben egy külföldön barangoló borbélylegény azt írja, hogy találkozott Adlerrel, a kité lapokban olvasott személyleírás alapján menten felismert. Beszélgetett is Adlerrel, a ki azonban észrevehette, hogy a borbélylegény gyanuba fogta, mert csakhamar eltűnt előle is.

A takarékpénztár a levelet átadta Markovics Ferencz rendőrtisztnek, a ki Adler ellen a vizsgálatot vezeti, de ez a borbélylegény irásának fontosságát sem tulajdonit.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Csalárd bukás.** (Távirat.) A budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírója letartóztatta Steinitz S. Sándor király-utcai kereskedőt, ki 170,000 korona adóssággal csödbe ment és furfangos módon megkísérelte a hitelezőit. Mikor utóbb a bukott kereskedő lakásán házkutatást tartottak, az a gyanu merült fel, hogy Steinitznek bűntársai vannak, nevezetesen a felesége és apósa, Zwickl Mór pozsonyi kereskedő. A hitelezők ennek folytán ma Steinitz és Zwickl ellen szintén büntető feljelentést tettek.

§ **Gróf Sztáray.** (Távirat.) A múlt héten ültek törvényt a fiatal gróf Sztáray Tibor felett, a ki édes anyja, gróf Sztáray Béláné nevére egy 12,000 koronás váltót hamisított. Ismeretes, hogy a fogságban is ült mágnást a törvényszék felmentette és tüstént szabadlábra helyezte. Ezt az ítéletet azonban a királyi ügyészség, mint közvádló, ott a tárgyaláson megfellebbezte. Am a királyi ügyészség, a mint értesülünk, a tárgyalást követő napon visszavonta a fellebbezést.

§ **Királysértés.** (Távirat.) A kunszentmártoni képviselőválasztáson kemény küzdelem folyt a függetlenségek és a korpári választók közt, akik amazokba beleszórtak és így egy kis parázs verekedés támadt. Csenedőrék léptek közbe s persze nagy lett a zaj. Eközben a választók egyike, Burkhardt Pál nagyot káromkodott és szidta a csenedőrék miatt a hatóságokat, majd a

király személyét is sértő szóval illette. Burkhardt azért, hogy a királyt megbántotta, följelentették s a törvényszék tegnap királysértés címén nyolcz napi fogságot mért reá. Enyhítőnek vette a bíróság a választás nyomán támadt izgatott hangulatot. Az ítélet jogorós.

Megmérgezte a gyermekét.**Esküdtészi tárgyalás.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, március 26.

Cs. Szabó Imre és társa bűnperének harmadik napján a tulajdonképeni tanuvalloások következtek. A vádlottak vallomása után különös feladata volt a törvényszéknek, az igazság megállapítása, a mi a homlok-egyenest ellenkező tanuvalloásokból kissé nehéz volt.

A tárgyalás megnyitása után első sorban a másodrendű vádlott férjét O. Nagy Antal hallgatta ki Szeőke István dr., törvényszéki bíró. Vallomása egyáltalán nem volt terhelő sem Cs. Szabó Imrere, sem feleségére nézve. Lényegtelen vallomást tettek rajta kívül L. Szabó Elekné, Lőrincz Sándor és Szabó Sándor.

Terhelő vallomást tett azonban A. Nagy Antalné ellen Berta Pálné, aki kijelentette, hogy Cs. Szabó Imre egyáltalán nem busult azért, hogy gyermeke születik. Sőt örvendezett annak, hogy tizenhat esztendő házasság életük után repül a háztetőre a gölya. Vallomása szerint a keresztelő napján Cs. Szabó Imre azt mondotta, hogy szereti az újszülött kis gyermeket s fel is fogja nevelni.

Elnök: Látott maga abban a házban szódát?

Tanu: Igen, láttam.

— Fel volt az bontva?

— Fel volt bontva, de nem hiányzott belőle semmi.

— Erre biztosan emlékeznek?

— Emlékezem.

— És mikor a gyermek meghalt, mit mondott Szabó Imre?

— Azt mondta a bonczolás előtt az asszonynak: Ne add ki O. Nagy Antalnét, inkább együtt szenvedjünk.

Elnök: És mit mondott erre Szabó Imre felesége?

Tanu: Azt mondta, hogy szenvedjen aki bűnös, én nem szenvedek.

— Biztatta O. Nagy Antalnét Szabó Imrét a gyermek meggyilkolására?

— Biztathatta.

— Mondja ezt határozottan!

— Azt nem mondhatom.

Szeőke elnök ezután néhány lényegtelen kérdést tesz fel a tanuhoz, a mi után vallomására megegyeznek.

A vádlott anyja.

Ezután G. Szabó Istvánnét, a másodrendű vádlott anyját hallgatják ki. Bőbeszédű asszony, aki mindenről beszél, csak a tárgyról nem. Védelméni óhajtja leányát, de a védelme olyan naiv, hogy a hallgatóság többször tör ki zajos derűtségben.

Ó utána több lényegtelen tanut hallgattak ki és este fél hétkor az elnök a tárgyalást ma reggel 9 órára balasztotta el. Ítélethozatal csak holnapra várható.

SZÍNHÁZ.

Kean Edmund. Valami régi, de egykoron modern angol darabot választott

Bakó László a vendégszereplése alkalmából. Mindez nem volt hiba. Nagyobb hiba az, hogy a szereplők között kevés akadt, a ki a szerepét is tudta volna. Bakó László, a vendég, intelligens színész, akiben van egy jó adag abból, a mit tehetségnek nevezünk. — Élvezni azonban keveset élveztünk belőle. A modorosság, az erőtetettség, a póz elrontja a legjobban előkészített debüt is. Kean Edmund nem pózoló, hanem egy zseniális ember, akiben feltétlenül van eredetiség. Bakó László, lehetetlen felfogással játszotta. Mellette Komjáthy, Takács Mariska, a férfiak között Komjáthy és Odry jeleskedtek. (Sz - i.)

ÚJDONSÁGOK.

* **Ünnepi istentiszteletek.** Az ágost. hitv. evang. templomban: *nagypénteken* d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi a szertartást, istentisztelet végzetével urvacsoaraosztás. *Husvét első napján* d. e. 10 órakor Materny Lajos tart egyházi beszédet, utána urvacsoaraosztás; d. u. 3 órakor Materny Lajos prédikál. *Husvét második napján* d. e. 10 órakor Materny Lajos tart istentiszteletet.

* **A házbéradó elleni felebbezés.** Mint ismeretes, a pénzügyigazgató Debreczen polgárságára kivette az általános házbéradót. A pénzügyigazgató rendelete törvényellenes volt s a városi tanács felebbezéssel is élt a p. ü. intézkedése ellen. A p. ü. igazgató ma átiratban értesítette a tanácsot, hogy a felebbezést addig nem terjesztheti fel a p. ü. miniszterhez, míg a laktanyákra vonatkozó szerződést hiteles másolatban meg nem kapja; mert ezek az okmányok szükségesek a felebbezéshez. A tanács intézkedett, hogy a szerződéseket megkapja a p. ü. igazgató, hogy a felebbezés felterjesztése elé semmiféle akadály ne gördüljön.

* **A fősorozás utolsó napja.** Az idei fősorozás ötödik és utolsó napja tegnap ment végbe, mely alkalommal az idegen illetőségű hadköteles ifjak állottak sor alá. Beváltak a következők: Barna Béla, Beszédes Gyula, Dóczi Jenő, Elek Sándor, Gyukics Sándor, Halász András, Hanczikó Bálint, Jakubcsik József, Kovács Károly, Lofy Károly, Pásztor János, Kavits István, Rákosi Gerzon, Sella Győző, Stepan Ferencz, Czinok Zoltán, Tóth János, Kovács István, Jomancsik Pál, Belei János, Kunda István, Schreiber János, Molnár Gábor, Bagi Balázs. Önkéntesek: Karsay István, Széchenyi Ödön, Tóth József, Kovács Kálmán, Aszalay András, Szabó József, Szabó István és Szabó Lajos.

* **A guti vasut ügye.** A múlt 1901-ik évi november hóban tartott bizottsági közgyűlés határozatot hozott, mely szerint felhatalmaztatott a városi tanács, hogy Heinberger Gyulától az ő kizárólagos tulajdonát képező „Guti vasut“-ját minden tartozékaival, úgy, ahogy az ma áll, 100,000 koronáért vegye meg s egyszersmind ki-

Újdonságok női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esőernyőkben, blousok, övök és nyakdiszek nagyválasztékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők: **Darvas Testvérek** dúsán felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában, Debreczen, iőtér, Hungária-kávéház mellett.

mondattott az is, hogy ezen erdei vasút megszerzésére, folytatólagos kiépítésére és üzemben tartására 228,000 korona soroztassék azon szükségletek közzé, melyeknek fedezéséről együttesen egy kölcsön keretében lesz gondoskodva; — addig pedig, míg ezen kölcsön léte ithető lesz, kimondattott, hogy az új vonalszakasz kiépítésének költségeire használtassék fel a házipénztárnál levő takarékpénztári könyvekben kezelt 68,061 kor. 62 fillért kitevő készpénz oly világos kikötéssel, hogy ezen összeg az említett kölcsön felvétele után a házipénztárnak azonnal visszatérítendő lesz. Őri Mihály és társai bizottsági tagok ezen közgyűlési határozatot meglebtezték; a belügyminiszter azonban tegnap leérkezett leirata szerint — ezen közgyűlési határozatot — első részben, a felebbezés elutasításával helybehagyta; a vasutnak 228,000 kor. előirányzott költséggel tervezett kiépítésére és ezen költségeknek egy tervezett nagy kölcsönből való fedezésére vonatkozó részét pedig függőben hagyta csak akkor határoz, ha a vasút kiépítése és a költségek fedezése közgyűlési konkrét határozat tárgyát képezi.

* **Letört bimbó.** Kerékgyártó Imre folyó hó 25-én, életének két és fél hónapos korában rövid szenvedés után elhunyt. Földi részei folyó hó 27-én, d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint Arany János-utca 37. számú háztól a Hatvan utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni.

* **Szávay Gyula lemondása.** A Győri Hirlap írja: A győri keresk. és iparkamara valószínűleg jövő kedden, április 1-én tartja rendkívüli közgyűlést, hogy a Szávay Gyula titkar lemondása folytán szükségessé váló intézkedéseket megtegye. A kamarai tagok részéről mozgalom indult meg — s ezt a tagok tulnyomó zöme támogatja — hogy a kamarai titkári állás úgy, mint hasonló esetekben más kamaráknál (Budapest, Sopron, Arad, Temesvár) történt az utóbbi időkben, előléptetés útján töltésék be. Ennek az eljárásnak a jelen esetben minden tisztességes indoka fennforog s ugyanezért a tagok említett mozgalma teljesen megegyezik a kamarai elnökség intencióival is.

* **Hymen.** Glück Izidor helybeli kereskedő eljegyezte Reichmann Miksa leányát, Irénkét.

* **Sok a postáskisasszony.** A kereskedelmi miniszter kimondta és körlevélben értesítette a postavezetőségeket, hogy az idén nem engedélyezi a postakiadónói tanfolyamot, mert azt oly tömegesen láogatták, hogy a tanfolyamot végzett postakiadónókat mostanában alig lehet elhelyezni.

* **Forgalomból kivonandó bélyeg.** A kereskedelemügyi miniszter rendelkezése értelmében a vörösbarna színű 6 filléres francojegyek érvényessége ez év március hó 31-ével megszűnik. Az említett francojegyek március 31-éig bármely postahivatalnál minden díj nélkül becserelehetők más hasonló értékű francojegyekre, ezen határidőn túl azonban azokat a postahivatalok becserelésre már nem fogadják el s a vörösbarna színű 6 filléres francojeggyel

bérmentesített küldeményeket, mint bérmentesíteteket, megfelelő díjjal fogják megterhelni.

* **Debreczen szab. kir. városnak** a honvéd Ludovika akadémiában levő alapítványi helyei közül egy megőresedvén, ezen hely betöltésére pályázat hirdettetik. Felhivatnak enné fogva azon ifjak, illetve szülők és gyámok, kik a fentemlített katonai intézetbe magukat, illetve fiaikat felvétetni óhajtják, hogy vonatkozó pályázati kérvényüket folyó évi május hó 15-dikéig d. u. 5 óráig a városi tanács iktató hivatalába adják be. Egyben értesítettnek, hogy a pályázati feltételek ugy a katonai és illetőségi ügyosztáynál, mint a helybeli főiskolákban megtekinthetők.

* **Mile Miklós temetése.** Debreczen város legderékabb, leghűségesebb embereinek egyikét, a sok vihart átélő Mile Miklóst tegnap helyezték örök nyugalomra a Kossuth utcai temetőbe. A Kis Czegléd-utcai gyászházat zsúfolásig ellepte a gyászoló közönség. Megjelentek az elhunyt jó ismerősei, jóbarátai, az elhunyt egyetlen fiának Mile Pal rendőrfogalmazónak, kártársai, tisztviselői és a debreczeni sajtó képviselői. A gyásznének elhangzása és a gyászszertartás után katonazenekar kísérte az öreg vitéz katonát utolsó nyugovó helyére. Szem nem maradt szárazon, mikor a büszke, derék daliát utolsó tisztességben részesítették. Két kis unokája is ott volt Mile bácsinak a temetésén, a kik még most nem érzik, de később fogják tudni, hogy ki volt az, a kinek koporsójára rágördült a nehéz, a hideg hant.

* **Örült gyilkos.** (Éjjeli express tudósítás.) Válya József borsai tanítón hozzá tartozói egy idő óta buskomorságot észleltek. Jó barátai szórakoztatni akarták s ezért a mult héten névnapja alkalmából tömegesen keresték fel. Válya látszólag örült barátainak s ott tartotta övet vacsorára. Vacsora után — mint nekünk jelentik — Válya József hirtelen felugrott, torkon ragadta a mellette ülő Kabos Antalt, fojtogatta, majd pedig egy nagy kést kapott fel az asztalról s azzal többeket megszurtt. Az örült embert akkor szigorú felügyelet alá vették s intézkedtek az iránt is, hogy elmeorvóintézetbe szállítsák. Válya a szerencsétlen névnapjára ismét csendesen viselkedett. Vasárnap délelben a családdal együtt ebédelt a szerencsétlen ember, akin ekkor ismét kitért az örülési roham s ekkor a kenyérvágó késsel leszurta 17 éves leányát. Vályát hétfőn bevitték az örültek házába.

* **Az osztálysorsjáték** mai húzásánál a következő nagyobb nyereményeket soroltak ki: 400 000 koronát nyert 19958. 5000 koronát nyertek: 57139 73412 86288 94203. 2000 koronát nyertek: 1102 4077 8258 8467 13505 18061 20421 27822 31366 35526 37641 41451 42315 42662 51550 65603 67394 69123 73495 76726 83585 84802 88184 46455 96605 96802. 1000 koronát nyertek: 1022 2060 6081 6226 9059 10021 17569 18160 18840 2310 27216 31882 35235 40607 41763 44582 47937 51262 51332 52717 52750 53018 53910 55615 60219 61638 63105 73112 73114 76948 79056 80635 84183 85000 88473 92263 94253 96892 87814 99114 500 koronát nyertek: 1742 1754 3721

6611	8013	10901	11028	12460	12527
13490	15341	16275	16543	16597	18421
18920	20797	24476	24404	26995	27700
320-0	33188	33194	37601	3-454	40824
41172	42000	42194	45189	47281	47465
49286	50242	50073	50320	51566	52228
52232	52713	53116	53396	56795	57216
57452	58365	58634	58639	60768	60808
62602	63808	64449	65820	6 908	68195
70566	70579	70883	72984	75543	75616
75653	76336	79186	81105	8380	84352
86757	87268	89310	89942	90111	90820
91405	93004	95456	97645	99616.	A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

* **Nagyszabású vivóakadémia.** Mint minden évben, ugy az idén is ritka élvezetes látványosságot nyújt városunk sport érdeklő közönségének, a mi jeles vivómesterünk Szigeti Benedek Sándor által rendezendő vivóakadémia, melyben a helybeli vivókon kívül számos hirneves idegen vivó is részt vesz. Alkalmunk lesz gyönyörködhetni plasztikusan szép mozdulataikban. A vivóakadémia április hó 6-án vasárnap tartatik meg, melyen ugy civil, mint tiszti vivómesterek és amatőrök sokkal többen fognak részt venni, mint az ezelőtti években. Ezuttal az olasz mestereken kívül a bécsujhelyi mesterek és amatőrök fognak küzdeni. Az érdekes ünnepeyre tehát eleve is fölhívjuk a közönség figyelmét.

* **Württemberg-huszár-induló.** A debreczeni Vilmos-huszárezred egyik rokon-szenves és kedvelt tagja: *Gödölle* Rudolf főhadnagy már több kitünőtzeneművel szaporította zeneirodalmunkat. Közélebb is egy felette kedves indulót, a Württemberg-huszár-indulót írta meg, amelyet a Rácz és Magyar testvérek zenekara mindenkor nagy tetszés mellett játszik. Az indulót tegnap este a színházi zenekar is bemutatta, még pedig igen nagy hatás mellett.

* **Elcserélt tolonczok.** Egy nagyvárad rendőr csinos bakot lőtt tegnap. Ugy esett az eset, hogy két tolonczot varrtak Balog Imre nagyvárad 46. számú rendőr nyakába tegnap reggel Nagyváradon, hogy az egyiket, Imbus Togyert Mező-Keresztesre, Vertheimer Jakabot pedig Debreczenen keresztül Galicziába kísérje. A rendőr a megbízásnak eleget téve, Mező-Keresztes felé indult, ott kidobta az egyik tolonczot, aztán a másikkal Debreczenbe jött és átadta Végh Gyula főkapitánynak. Kivette a tolonczlevelet is és akkor tűnt csak ki, hogy elcserélte a tolonczokat. A melyiket Galicziába kellett volna vinni, azt tette ki Keresztesre, amelyik meg Keresztesre való, azt hozta ide, hogy továbbítsák Galiczia felé. Balog István tehát bakot lőtt és valószínű, hogy megdorgálják érte a nagyvárad főkapitányság részéről.

* **Meglepő tavaszi ujdonságok.** Kabátok, gallérok, Paletok, díszített női kalapok, Blousok, Napernyők, Leány és gyermek ruhácskáiban, 2 évestől 12 évesig nagy választékban, érkezik a Párisi divat-áruházba.

FÉNYES MÓR
DEBRECZEN, MEGYEHÁZ-
ÉPÜLET.

angol szabászat, kizárólag
angol szövetektől, a legszebb
ves megtekintésére
felkérem a

tavaszi ujdonságok
kényesebb igényű férfi közönséget.

megérkeztek,
melyek szí-

*** Betörés a község házára.** — (Éjjeli express tudósítás.) Csepely község pénztárát fel akarták törni vasárnap éjjel. A betörők egyik társukkal a kisbíró elcalták a község házáról a korcsmába s így a község háza felügyelet nélkül maradt. A betörők odavaló legények, kik előre elkészítették a betöréshez szükséges alkulcsokat s csak a véletlennek köszönhető, hogy közel 6000 forinthez nem jutottak a betörők, mert ennyi pénz volt a községi pénztárban. A pénztárszekrény zárjába az egyik alkulcs beletörött s ez megghisította a szekrény felnyitását. A betörők erre az asztalfiókot feszítették fel s 600 koronát magukkal vittek.

*** Fényes hangversenynyel** egybekötött házi estélyt rendez április hó 5 én a Dréher téli kertjében a debr. polg. Kerékpár Egylet. Az est sikerében nagy része lesz Komlóssy Emma urhölgynek, akit a buzgó rendezőségnek sikerült megnyerni. Jegyek már szombaton árusítás végett kiadatnak.

*** Értesítés.** Értesítjük Debreczen husvásárló közönségét, hogy a Simonffy-utcai bérházban lévő húscsarnokot e héten csütörtökön otthagyjuk s a Degenfeld-téren, a Tisza-palotában, a Nagy Sándor-féle üzlet-helyiséget rendezzük be s a borjuhust s hentesárut ott vásárolhat tőlünk mélyen tisztelt közönségünk. Tisztelettel: Suba Istvánné, ifj. Kovács Ferenczné, özv. Kiss Jánosné, Hegedüs Istvánné, Boruzs Jánosné, Kovács Sándorné, Kovács Jánosné és Kovács István hentes.

*** Nyilvános köszönet.** A debreczeni első takarékpénztár tekintetes igazgatósága a „Bikur-Chólim“ debreczeni betegsegélyző egylet részére 15 korona segélyt adományozni kegyeskedvén, van szerencsénk a tekintetes igazgatóságnak ezen nemes tettéért egyletünk nevében háas köszönetünket ez uton is nyilvánítani. Debreczen, 1902 márczius 26. A „Bikur-Chólim“ választmánya.

*** Csalás a főnyereménynyel.** (Éjjeli express tudósítás.) A csalásnak egy új, eddig nem igen ismert nemével szédeleg a fővárosban egy volt bankhivatalnok. A megnyerő külsejű fiatalember, a ki Beumel Lajos néven szerepel a napokban megjelent egy Budán lakó özvegy uriaszonynál s miután bemutatkozott, ezeket mondotta:

— A Hitebank hivatalnoka vagyok. Nagysád néhány évvel ezelőtt elzalogosított nálunk egy 1864-es államso s jgyet. Ezt a sorsjegyet kihúzták 50 ezer koronával.

Az uriaszony persze megörült a váratlan hírnék, melegen megköszönte a kedvező értesítést és a fiatal embert barátságosan betessékelte a szobába. Az urnő örömet a csaló csakhamar megzavarta.

— Nagysád a zálogjegye kamatait azonban nem fizette meg és a sorsjegye már elveszett. De ha nekem átengedi a főnyeremény husz százalékát, akkor keresztülviszem, hogy lefizeti a kamat hátralékát, körülbelül 99 koronát és megkapja a sorsjegyet. — A fiatal embernek egyszerű, őszinteséggel mondott szavai az urnőt teljesen megnyugtatták és szinte természetesnek találta azt is, hogy a fiatal ember költségeit neki kell fedeznie. Beumel Lajos kérésére menten át is adott neki 10 koronát; a fiatal ember

elment s — nem jött el többé. Az urnő elment a bankba, ott a fiatal embert nem ismerik. Keresi a sorsjegyet s megtudja, hogy azt egy évvel ezelőtt kihúzták ugyan, ám csak 300 koronával, de az urnő már erre sem tarthat igényt, mert nem fizette meg kölcsöne kamatait. Az urnő kutatni kezdte a csalót, a ki ugyanilyen módon több helyen kicsalt magának 5—10—15 forintokat. Feljelentést eddig nem tettek ellene.

*** Sürgősek a házasságok.** A szerelmes szívnek legnehezebb feladata a várakozás. Aki hivatalkereső kabátban már hasztalan várakozott egy-kettő-négy óráig valamelyik fogadóteremben, aki egy kedves látogatás miatt egész délutánokig a szobája ajtajában állt, az tudja csak, milyen kínosan mulnak a várakozási perczek, sőt a pillanatok. Hát még a szerelmesek négyheti várakozási ideje mily hosszú, amely a házasságok kihirdetésére van előírva. Ezt ki nem lehet várni és mint a polgármester előadta, nem is fogják várni az érdekeltek. Az elmúlt hónapban 16 esetben kértek és kaptak a kihirdetés alól felmentést a boldog szerelmesek. A mi azonban nem egyértelmű a régi latin közmondással: „Periculum a mora.“

*** Pénzkölcsönök** betáblázásra, esetleg személy hitelre is gyorsan kioszközöl. Tőketörlesztéses kölcsönököt 4.7%—5.5% (tőkekamat) mellett ajánl: Rácz Béla bank biz. irodája, Debreczen, Hunyadi-u 19 (volt Kisvárad-vasut utca.) Tizennyolcz pénzüntézzel van összeköttetésem és miután 7 évig voltam takarékpénztárnál könyvelő, a kölcsön ügyek gyors és biztos elintézésében igen nagy jártassággal bírok. Bővebb magyarázatokkal bárkinek szívesen szolgálók.

TÁVIRATOK.

A geszti temetés.

Geszt, márczius 26. A Tisza Kálman tetemét s a kíséretet vivő különvonat reggel félkilencz órakor ért Nagyszalontára. A pályaudvaron Nagyszalonta polgársága nagy számban összegyülekezve várta az egykori miniszterelnök porait. Néhány percznyi pihenő után előálltak az oda rendelt fogatok s miután a koporsót is kocsira tették, lassu menetben indultak utnak a geszti kastély felé. A kastély egyik termét komor gyászpompába öltötték. A közepén levő ravatalra ráhelyezték a koporsót. A család és a vendégek jelenlétében a papság újból megáldotta a halottat s imát mondott felette. Eután a halott fiai vállakra emelték a koporsót s a gyászugyülekezettől kísérve levitték a családi sirboltba. A különvonat este fél 7-kor érkezik vissza a vendégekkel Budapestre a keleti pályaudvarba.

Lázadás Kinában.

Peking, márcz. 25. Egy ma közzétett rendelet szerint Honnan tartomány déli részében lázadás ütött ki. Tizeunégy benszült keresztényt meggyilkoltak. A tartomány kormányzója azt mondja, hogy a lázadást a kártérítési összeg fedezésére szolgáló adók behajtása idézte elő.

A búr békeakozió.

Pretória, márczius 26. A németalföldi templomokban tegnap kihirdették, hogy a búr megbízottak kérésére jövő vasárnap a béke helyreállításáért fognak imádkozni.

Fokváros, márczius 26. Rhodes Cecil este hat órakor meghalt.

A varsói kémkedés.

Páris, márczius 26. Puzyrewski orosz tábornok tegnap este Nizzából Párisba utazott. A „Matin“ jelentése szerint Puzyrewski Párisban tanácskozni fog Pendevec vezérkari főnökkel és a vezérkar más tagjaival.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folyt.)

Egy darabig el sem mozdult helyéről Bogáti Béla. Gondolatokba merült. Erősen gondolkozóba ejtette, hogy mit kereshetett itt, az ő csendes, elhagyott tanyájukon az a szép leány. Mari néni ügyet sem vetett rá. Tovább ment, igyekezett be a házba. A nagymama — úgy hitte — régen egyedül van, nagyon megunhatta magát. Ideje lesz már, hogy kissé őt is szórakoztassa.

Bogáti Béla pedig tovább ott maradt egy nagy fa alatt. Csak nézett arra, ahol a szép leány hófehér ruhájában eltűnt a szeméi elől. Elmerengett és gondolkodott azon, hogy mit kereshetett náluk. Azután egyszerre csak balsejtelem fogta el. Végre is a szép leány úgy nézhet ki, mint egy angyal, de a szépsége álnokságot takarhat. A Bogáti Péterné leánya, annak az asszonynak a gyermeke, aki ravasz fordulattal verte ki őket jogos örökségükből. Háttha most még életük ellen is törnek? Háttha éppen ezzel a célzattal járt náluk a leány?

Amint ez a gondolat támadt, sietve igyekezett be a házba s megkönnyebbülten lélegzett fel, mikor az édesanyját Mari néni mellett mosolyogva találta. Odasietett hozzá, megcsókolta kezét s ideges gyorsasággal kérdezte meg:

— Jó anyám! Ki volt itt nálad?

A nagymama nem maradt adós a felelettel s úgy látszott, hogy nagyon örül a kérdésnek.

— Mélyen sajnálhatod, hogy nem voltál itt. Láthattál volna helyettem egy kis angyalt, akinek én csak a szavát hallottam, de amit hozzám beszélt, azok után cs kugy megszerettem őt, mint ahogy téged szeretlek, gyermekem!

— Folyt. köv. —

„ELITE“ fényirda Piacz-utca 81. Mindennemű fényképek legszebb kivitelben, a legolcsóbb árak mellett. Fényképészeti-cikkek gyári raktára.

NYILTTÉR. *)

Válasz Kerékgyártó Sándor bádogosmester nyilatkozatára.

A Debreczen tegnapi számában Kerékgyártó Sándor hivatkozva a ref. egyházhoz beadott feljelentésünkre és az ezen ténnyel bíráló Debreczeni Ujság hírlapi közleményére, a nagy közönség és érdekelt körök megtévesztésére nyilatkozatban próbálja az ő terhelő súlyos vádakát lemosni magáról.

A megczáfolhatatlan tény, melynek súlyos terhe Kerékgyártó Sándor bádogost lenyomja, nem lehet amaz egyszerű frázissal elfujni, hogy kenyérrigységből történt a feljelentés.

Ez a tényen mit sem változtatna még akkor sem, ha csakugyan ezen indok vezérelt volna bennünket és nem akarunk éppen azon ügynél és eme viszonyok között arra hivatkozni, hogy mint egyházunknak lelkiismeretes hívei, kötelességünknek tartottuk csekély tudásunkat annak hasznára és javai felett örködni. Mi nem kívánjuk ezen ténnyel felhozni. Ha tetszik Kerékgyártó Sándor urnak az „ártatlanul megvádolt jó munkájú iparos“ szerepét játszani, ám tegye, de ha a felvett szerepet híven meg akarja tartani, méltóztassék neki arra válaszolni, hogy *miként került az ispotály templom tornyához megrendelt új horgonyához a vizsgálat szerint is kiderített 1/3-rész ócska anyag és miként került a Sesztina céghez megrendelt új horgony helyett nagy részét ócska, sőt még a Máyer Emil ur házában is ócska horgonyból van a bádogos munka nagyrésze, a Kardos féle házat nem is említve.*

Nem akarjuk fárasztani a nehéz és nem neki illő szerep végig játszásával, tehát megfelelünk magunk. A felelet pedig az, hogy Kerékgyártó Sándor bádogos minden felé a mások által már elvállalt munkát utólag jóval olcsóbban vállalja fel azért, hogy más munkához ne jusson, még ha neki vesztesége van is a vállalatban.

Mint hogy pedig az olcsó árak miatt jó munkát és új anyagot nem adhat, kénytelen ócska anyaggal es felületen rossz munkával meggyerni a réven azt, a mit elvesztett a vámon azzal, hogy mindenkinél 10-20%-al olcsóbb árakat ajánl.

Csak hogy ezen eljárásnak a munkaadók adják meg az árát, amint azt a templom torony is mutatja.

Az ispotály tornynál megejtett hivatalos vizsgálatot és az arról szóló hiteles jegyzőkönyvet bárki megtekintheti, ugy színtén az ottani munkára hirdetett pályázati feltételeket is, és abból meglátható, hogy új fedő anyaga lett pályázat hirdetve, a jegyzőkönyvből pedig, hogy ócska anyagból lett készítve.

Teljesen valótlan az az állítás, hogy az egész külső tetőzet új anyagból van készítve, azon szerény kifogás pedig, hogy Kerékgyártó Sándor bádogos nem az egyháztól, hanem az építő mestertől vállalta fel a munkát és ez megengedte az egyház javaival való visszaélést csak súlyosbítja a vádat, de éppenséggel nem menti.

A tisztességes jó munkájú iparos művét pedig éppen fényes világításba helyezi a jegyzőkönyv azon észrevétele, hogy a to-

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

ronyba csak akkor nem esik be az eső, mikor nem esik eső.

Itten tehát a nagyközönség színe előtt bátran ki merjük mondani, hogy Kerékgyártó Sándor bádogos nem csak az anyag szállításával követett el visszaéléseket, de még a munka elkészítésénél is kontárnak mutatkozott.

Ezen tények pertraktálását a nagy közönség előtt nem szívesen tesszük, de a közérdek kötelességünk tette az érdem és tudás nélküli hivatkozásról az állarczot lerántani.

Debreczen, 1902 március 25.

Több bádogos mester.

Nyilatkozat.

A „Debreczeni Ujság“ 85-ik számában Rosenberg Adolf, a „Frohner“ szálloda bérelője nyiltterezik az általam f. hó 23-án a Margit fürdő disztermében rendezett bankett ügyében.

Amennyiben ezen nyilttér minden sorából a kenyérrigység szól, méltóságom alólinak tartom, hogy arra reflektáljak.

Rosenberg Simon.

SZINLAP.

Ma csütörtökön „B“ bérletben:

A BECSTELENEK.

Színmű 3 felvonásban.

Ezt követi:

Don Pietró Carusó.

Színmű 1 felvonásban.

Holnap, pénteken szünet.

Mezey Gyula

női-divat üzlete.

Piac utca 42. Biedermann-ház.

Tavaszi tudósítás.

A m. tisztelt vevő közönséget értesítem, hogy hogy a **husvétli ünnepekre** a legsikkesebb női blousok, hozzá francia övekkel, a **legdivatosabb aljak francia és angol szabás szerint** ugyszintén ruhaszövetek, delainek, zephirek és batistok megérkeztek, melynek megtekintésére a m. tiszt. hölgyközönséget tisztelettel felkérem.

Mérték szerinti megrendelések 1 nap alatt teljesíttetnek.

A legbiztosabb és évek hosszú sora óta legjobban bevált

gazdasági magvak,

konyhakerti magvak,

direkt erfurti virágmagvak

Kontsek Géza

előbb GAZNER KÁROLY

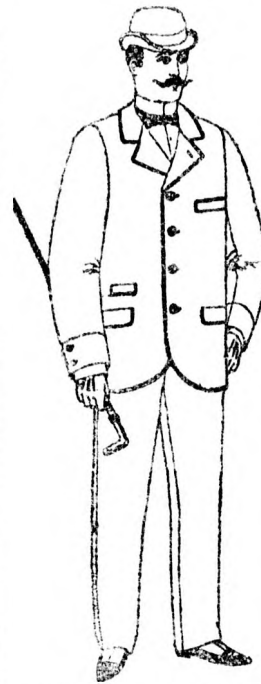
magkereskedésében, Kossuth-u. 7. kaphatók. Nagyfogyasztóknak és viszontelárúsítóknak jelentékeny kedvezmény.

Nagy képes árjegyzék ingyen.

Neumann M.

Főtér, 49. szám.

Cs. és kir. udvari ruhaszállító cég férfi-, fiu és gyermekruhái a leg-elegánsabbak, szabásai a legújabb divat szerintiék, a feldolgozott szövetek a legjobb minőségűek. Minden egyes darab saját műhelyében, személyes felügyelete alatt készül.

Czég alapítás 1845.

Tudatom, hogy az összes

disztárgyakat

melyek menyasszonyi, névnapi ajándékoknak igen alkalmasak,

gyári áron

árusítom ki.

Tisztelettel:

IFJ. PÁJER JÓZSEF,

üveg-, porcellán-üzlete.

Cserpe nyíló virágok fajtán és levágott virágok

Szives felhívás a kert- és virágkedvelő közönséghez!

Miután küszöbén állunk a tavasznak ahol minden kertgazda- és háziasszony vetemény- és virágmagvakról gondoskodik, hogy jót és szépet kapjon, van szerencsém becses figyelmüket

mag- és virág-

kereskedésemre és főmunkertészeti telepemre felhívni, ahol minden magfaj kipróbálva lesz, mielőtt elárúsításra bocsájtatik, tehát szakértelem és több mint harmincz évi praxis biztosít minden sikert. Van sok szép két éves nemesített rózsafa, őszibarackfa, körte- és almafák, gömb akác és sokféle dísz cserfa. Olcsó árban szolgáltatok; fő az, hogy mindenki meggyőződjön jó minőségéről, mely nálam biztosítottatik (szolid ár mellett.)

Kiváló tisztelettel: **PACZELT JÁNOS,** mű- és kereskedelmi kertész Debreczen Kossuth-u. (Városház-épület)

Óriási választék husvétli tojások és czukorkákban,

desszert czukorkák, czukrozott gyümölcsök, déli gyümölcsök és mindentéle csemegeárukban. Házi főzésű barack-, szilva-, málna-, hecsepec- és vegyes gyümölcs-lekvár, papírhéjú dió, darált mák — Ajánljuk állandóan friss és jó áruval szerelt dus raktárunkat, a legolcsóbb árak mellett. **CZEGLÉDY ÉS POLGAR** fűszer- és csemege-üzlete Debreczen, Piac utca 16., a Bika-szállodával szemben. Neumann-féle aradi Imperial-ELESZTŐ. Tea-vaj Gróf Dezséffy Bud-Szent-Mihályi uradalmából.

Neuländer férfi-szabó Budapestről

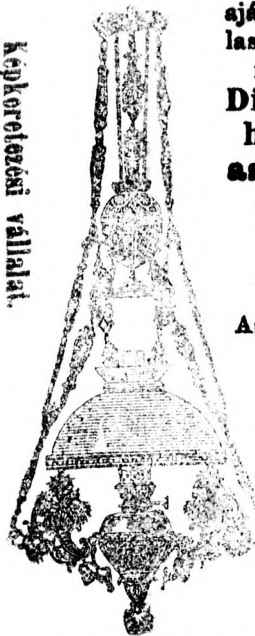
tisztelettel meghívja a t. közönséget. DEBRECZEN. Biedermann-palota.

fr. nezia és angol szövetek a tavaszi- és nyári idényre megérkeztek, melynek szives megtekintésére

Kaszanyitzky Endre

Debreczenben, Piacz-utca 57

Képfestési vállalat.

ajánlja a legnagyobb választékban és a legutányosabb árak mellett **Ditmár, Brünner és hazai gyártmányu asztali és függő**

lámpákat,

Astral, Meteor, Apolló, Csoda-, nap-, villám, petróleum- és szesz Auer-gáz égőkkel Ugyazintén porcellán s angol fajyongétekész-, tea-, kávé-, moeca- és mosdó, valamint mindennemű asztali, cegnac és liqueurös üvegkészleteket, majolica bronz és china ezüst

ujdonságokat.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál

LEGUJABB MODELL KALAPOK.

Van szerencsém a t. hölgyközönséget értesíteni, hogy bécsi bevásárlási utamból hazatérve, magammal hoztam **ez idény**

női-kalap ujdonságait,

melyek a legkényesebb igényeket is kielégítik. Ugyazintén **gyermek kalapokban** is nagy választék.

Ujdonságaim szives meglátására tisztelettel meghívom a t. hölgyközönséget.

FEIN KAROLINA.

FŐ-ÜZLET: Debreczen Kossuth-u. 8. (a színház mellett)

FIÓK-ÜZLET: H. Bicszörmenyben.

Gyász kalapok a legrövidebb idő alatt elkészülnek.

Van szerencsénk a t. közönség b. tudomására hozni, hogy **Simonffy-utca 2. sz. a. (városi bérházban) leve** irodánkban, fajborainknak egy csoportját forgalomba hoztuk és ajánljuk szives figyelmébe alant

árjegyzékünk.

I. Asztali borok

1 liter	Kadarka	(26 kr.)	52 fillér.
1 "	Aramon	(26 ")	52 "
1 "	Kövidiaka	(28 ")	56 "
1 "	Mézes fehér	(28 ")	56 "
1 "	Süler	(30 ")	60 "

II. Pecsénye borok.

1 liter	Olasz Rizüüg	(32 kr.)	64 fillér
1 "	Veltelini	(32 ")	64 "
1 "	Tramici	(32 ")	64 "
1 "	Ezerjó	(40 ")	80 "

III. Csemege borok.

1/2 liter	Muskutály	(30 kr.)	60 fillér
1/2 "	Carbenet Félaszu (60 ")		120 "
1/2 "	1900 vörös " (150 kr.)		120 "
1/2 "	Asszu	(150 kr.)	300 "

Üvegekért darabonként külön (8 kr.) 16 fillért számítunk, melyeket azok visszahozása alkalmával ugyanazon árban visszafogadunk.

A debreczeni

Szőlő és Bortermelő Szövetkezet
Simonffy-utca 2. sz. városi bérház.

MŰVESZI KIVITELŰ

platin képek, aquarellek vagy olajfestmények

és általában a fényképészethez tartozó legkényesebb munkák (eltérőleg a vidéki fényképeszek szokásaitól) itthon műtermekben készülnek.

Tekintettel erre, saját érdekében jól teszi, ha a megrendeléseket gyűjtő fővárosi és külföldi utazóknak nem ül fel és itt helyben is csak oly fényképészhez fordul, aki feladatának igazán meg is tud felelni.

NÉMETHI JÓZSEF fényképész, Piacz-u. 42. (Bidermann-féle ház).

Itt a tavasz!

és vele együtt megérkeztek a legfinomabb és legolcsóbb

szobapadló lakkok

zomancz festékek, vízhatlan lator lakk, Kencze, mindennemű hazai és francia földfestékek, és saját örlésű olajfestékeink, melyek a nagyrédmű t. közönség becses pártfogását várják

Hazafias tisztelettel:

NEUMANN és WEISZ

diszfaragványok, fournirok és görleczek gyári raktára Hatvan-u. 5. Bignóház.

Artézi és szivattyús kutak furására

közégek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk felállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kutfuró-mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czimre Debreczen Varga-utca 20 ik szám iutézendők.

Elkészültek a tavaszi idényre mindennemű férfi- fiu- és gyermek-ruhák

FRANK REYSŐ

Debreczen legnagyobb férfi és gyermek-ruhák áruházában a **BIKA-SZALLODA** mellett.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát feltűnő olcsó árak mellett.

FÉRFI ÖLTÖNYÖK!

Tavaszi verseny-öltöny 14 kor.

Viselő-öltöny jó minőségű uj divat koczkás szövet 15 kor.

Ünnepl-öltöny valódi jó kangarnból minden színben 20-24 kor.

Uri öltöny alkalmi vétel, míg a készlet tart különféle uj divatu kangarnból 24-27 kor.

Legujabb egész finom kangarn öltönyök 30-33 kor.

Férfi tavaszi felöltők 16 koronától feljebb minden árban.

Óriási választék a legujabb divatu Raglan felöltőkben 20 kortól feljebb.

Külföldös nagy raktár fiu-öltönyökben

12 évestől 16 éves üvendékek részére jó minőségű szövetekből 8 koronától 10 koronáig Kitűnő jó kangarnból 12 kortól-16-ig. Egész finom minőség 17 kor.-tól feljebb.

Külön gyermekruha osztály.

3 évestől 10 éves gyermekek részére. Jó tavaszi öltöny 5 korona.

Jobb minőségű chewiot 6-7 kor.

Kitűnő kangarnból 8, 10-2 kor.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

Külön mérték szerinti osztály.

Telephon 175. sz.

Weidner Gusztáv

(Debreczen, Kossuth-u. Városház-éjület) ajánlja saját készítményű férfi-, női- és gyermek-czipőit a legizlésebb kivitelben. Különösen ajánlja a munkas osztály részére rendkívül erős és tartós férfi-czipőit olcsó árak mellett.

Mérték utáni megrendelések a legfinomabb kivitelben, a legrövidebb idő alatt elkészülnek.

Apró hirdetések.

Tölgyfa szőlőkarók

kaphatók 4, 5, 6, 7 suk hosszú Hegedűs Emil tüzfakartárában. Arany-János-u. 16.

A ki kalács és Tetsza lisztet akar vásárolni az ünnepekre menjen ROSENTHAL SÁNDOR Csapó utcai liszt és fűszer kereskedésébe, hol mindenféle fűszereket is a legolcsóbb árban bevásárolhat.

Két esetleg három utcai szoba garzonlakásnak. Kiadó Péterfia 1 szám emeleten.

Megvételre keresek egy jó állapotban lévő vendéglői berendezést söntest és jég szekrényt. Czim a diadóban.

Jókai-utca 20. sz. négy szobás utcai lakosztály kiadó, hozzá tartozókkal együtt.

Fűszer kereskedőségét azonnali belépésre állást keres. Czim a kiadóban.

Kiadók 4 szobás utcai lakás mellék-helyiséggel és jó vízzel. Simonffy utca 15 szám.

Luczerna, repamagvak és bükköny legolcsóbb és legjobb minőségben Deutsch Albert és fia magkereskedésében kaphatók Hatvan-u.

Szintartó legjobb kötött harisnyák feltűnő olcsó árban beszerezhető MÁRTON GYULA üzletében Debreczen, Bika-szálloda mellett. Harisnyafejlesztéseket elvállal.

Uradalmi Tea-vaj az ünepre minden nap friss érkezés kilója 1.20 frt kapható. Czeglédy és Polgárnál.

Kiadó lakás 3 szoba mellék-helyiségekkel vízvezetékekkel Szent Anna 29 szám alatt. Május 1-re.

Egy jó karban levő nagyobb jég szekrény vendéglősnek, mészárosoknak való, jutányosan eladó. T. leki-utca 75.

Magyarádi-bor 1898. termés, kitűnő minőség, literenként 40 kr. BAN KALMÁNNÁL Egyháztéren.

Eladó ház. A Domb-u. 20. sz. alatti Krasznay-féle ház 2800 frttal megvehető. Értekezhetni: Ajtó-utca 39. sz.

Csapó-utca 6. számú ház, esetleg teljes kávéházi berendezéssel együtt is eladó. Értekezhetni: Nagy Ferenc bankigazgatóval.

Eladó Sesta-kerti nyaraló az erdő alatt, a parkba vezető magán uttal, 3 szoba, konyha, kamara, pincze fásszin 2 terasszal, egy nyilas szőlő és gyümölcsös. Bővebb felvilágosítás szerezhető a kiadóban.

Kiadó emeleti lakás, mely áll 6 szoba, elő- és fürdő-szobával több mellék helyiség, jó vízü vízvezeték és gázbevezetéssel azonnal kiadó. Széchenyi-utca 42.

10 év óta fennálló havi és heti részletűzetemben a tavaszi árak nagy választékban megérkeztek és áremelés nélkül árussítatnak KOHN HERMANN Hatvan u. 17.

Kiadó. Piac-u. 32. sz. a. II. emeleten 2 szoba, konyha, előszoba, (vízvezeték) garzon lakásnak alkalmas.

A főtér közelében fekvő építkezésre igen alkalmas, Jókai utca 3. sorsz. szeglet háztelek eladó.

Arpa vetni való eladó. Értekezhetni: Csillag-utca 22. számú háznál.

Prágai és Kassai sonka igen jutányosan kapható Tóth Kálmán fűszerüzletében.

Megérkeztek a husvét Prágai, Kassai és Debreczeni sonkák, olcsó árak Rácz Mihály hentesnél Szent-Anna 6.

Eladó szabadkézből mindenféle szoba-berendezés és dísz tárgyak, megtekinthető Szent-Anna-utca 14. sz.

Eladó a Kar-utca 15. számú házastelek. Értekezhetni a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárnál.

Olcsó Dió 1 kiló 18 krajczár jószágáért szavatolok. Göcsey István fűszerkereskedésében. Hunyadi-utca 26 szám.

Hizlalo 4-500 drb sertésnek megfelelő, a Kónyán azonnal kiadó. Értekezhetni Lőki Sándor vármegyei hajduval.

ANTAL VINCZE férfiszabó divatüzlete Debreczen, Simonffy-utca 1. szám.

Van szerencsém az igen tisztelt megrendelőim és a nagy közönség becses figyelmét felhívni, hogy úgy a

tavaszi, mint nyári szöveteim

a legszebb kivitelben és nagy választékban megérkeztek, azokat igen szolid árban a legújabb divat szerint készítem.

Amidőn ezeket nagybecsű tudomására hozni szerencsém van, szöveteim megtekintését szíves figyelmükbe ajánlva vagyok

kiváló tisztelettel

Antal Vincze.

férfiszabó.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi újdonságok női divatszövetekben Bluz selymekben, Tenis, Chiné és De laene szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégnél, Debreczen, Rózsater.

Hol a jó és olcsó?
FAZEKAS KALMÁNNÁL
Hatvan-u. 4. sz. (Koszorus ház.)
hol mindennemű földfesték és saját őrlésű olajfesték pillanat alatt száradó szobapadló lakkok, firnisz, vékony és vastag asztalos enyv 38 kr. kilója s minden szakmába vágó cikk olcsóbban mint bárhol a n.é közönség rendelkezésére áll.

Elsorendű sima szőlővesszők kaphatók KARDOS LASZLÓ telepéről értesítés az üzletben.

Fehér erdélyi (bakar)	1000 darab	4 kor.
Olasz rizling	" "	4 "
Fehérchasselas csamego	" "	6 "
Piros	" "	6 "
Fehér " fontenobleau	" "	8 "
Muskotály Alexandria	" "	16 "
" Hamburg	" "	16 "
Passatuli	1000 drb.	16 "

Kertalakítás és javításokhoz

2000 drb. 1 és 2 éves kitűnő szép faj magas rózsá darabonként 1 korona.

1000 drb. bokor és futó rózsák, közte a Crimson Rambler ajdonság 20-30 kr.

5000 drb. díszbokor, 2000 drb. díszfa, Jegenye és gömb akácok, Fenyők és Thuják, Grosiféle igen szép és folyton virágzó kannák s több fajú szép eserpes növények a legjutányosabb ár mellett kaphatók

Fehértói István műkertészeti telepén Szécsényi utca végén, Posta-kert 11.

Legjobb

szőlőkarók

10 koronától kezdve ezrenként kaphatók:

Balog Dávid telepén Debreczen, Miklós-utca végén.

Gyermekeim!

Mit kívántok husvét ajándéknak? Jól tanultatok, tehát szívesen teljesítem kívánságotokat.

ruhát akarunk ruhát!! de anyam! csak a

Neumann M.

üzletéből, mert csakis ott kapható ami szép és ami jó!

Debreczen. Főtér, 49. szám.

Kitűnő borok

Vadász Emil ur termelése.

Asztali fehér 1 liter 24 kr.

Kadarka 1 " 26 kr.

Mustos fehér 1 " 32 kr.

Rizling 1 " 32 kr.

Kapható:

VÁRAY JÓZSEF

kereskedésében Debreczen, városi bérház, Piac- és Simonffy-utca sarkán.